

Kommunledningsförvaltningen
Ranko Simic

2023-08-15

Dnr KS 2019-369
KS 2021-808

Kommunstyrelsen

Regler för kommunalt stöd till prioriterade servicenoder, revidering samt avskaffande av varuhemsändningsbidraget

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Revidering av Regler för kommunalt stöd till prioriterade servicenoder på landsbygden antas och träder i kraft den 1 januari 2024, under förutsättning att Kommunfullmäktige fattar beslut i enlighet med Kommunstyrelsens förslag enligt beslutspunkt 2.
2. Kommunledningsförvaltningens förslag till avskaffande av varuhemsändningsbidraget tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunens varuhemsändningsbidrag avskaffas från och med 1 januari 2024.

Ärende

De ändringar som föreslås i dessa reviderade regler till prioriterade servicenoder på landsbygden är att höja det maximala stödet som kan betalas ut i en servicenod för servicetjänst 1 från 125 000 kr till maximalt 150 000 kr samt höja det maximala beloppet som kan utgå till den av kommunen särskilt prioriterade servicenoden (Ulrika) från dagens 200 000 kr till maximalt 225 000 kr.

Vidare föreslår kommunledningsförvaltningen införande av en fjärde servicetjänst. Förslaget är att stödet som kan utgå till en servicenod för servicetjänst 4, biblioteksombud, ska vara på maximalt 25 000 kr per år.

I denna revidering föreslås även tilläggsriterier för fördelning av stödet för servicetjänst 1 mellan olika servicepunkter.

I övrigt föreslås även en del språkliga förtydliganden samt ett förtydligande kring när det sker uppräknings av stödet.

Region Östergötland har den 3 maj 2023 antagit ett nytt regionalt serviceprogram.

Regionen har i och med det nya regionala serviceprogrammet sett över de regionala reglerna för varuhemsändning och beslutat att upphöra med stöd till kommunerna för varuhemsändning från och med 2024. Revideringarna som föreslås i detta ärende är sprungna ur behovet av anpassning av kommunens nuvarande regelsystem utifrån regionens revideringar och förutom avskaffande av varuhemsändningsbidraget föreslås därför även revideringar av reglerna för kommunalt stöd till prioriterade servicenoder på landsbygden.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Regler för kommunalt stöd till prioriterade servicenoder, revidering samt avskaffande av varuhemsändningsbidraget, 2023-08-15

Bilaga till tjänsteskrivelse - Regler för kommunalt stöd till prioriterade servicenoder på landsbygden

Bakgrund

Linköpings kommun gjorde en genomlysning av reglerna och fastslog en serviceplan för landsbygden under 2022. Kommunens regelsystem för stöd till kommersiell service, liksom detta förslag till avskaffande av varuhemsändningsbidraget samt revideringen av reglerna för kommunalt stöd till prioriterade servicenoder, har tagits fram och är i linje med det nya regionala serviceprogrammet.

Reglerna för kommunalt stöd till prioriterade servicenoder på landsbygden är ett kompletterande dokument till Serviceplan för landsbygden i Linköpings kommun.

Regler för kommunalt stöd till prioriterade servicenoder på landsbygden syftar till att definiera kriterierna för stöd som kommunen, utan finansiellt stöd från regionen och länsstyrelsen, kan ge till kommersiell service i de utpekade servicenoderna.

Förutom ökningen av det maximala stödet som kan utgå för servicetjänst 1 och införandet av servicetjänst 4, biblioteksombud, som nämns i ärendebeskrivningen föreslås även revidering av kriterierna för fördelning av stödet för servicetjänst 1.

Kriterierna för fördelning av stödet som föreslås är:

- att servicepunkten erbjuder hemleverans samt,
- att servicepunkten erbjuder vissa kontanttjänster

I de reviderade reglerna förtydligas även att det kommunala stödet till prioriterade servicenoder på landsbygden uppräknas då en ansökan för en ny period skickas och godkänns. Uppräkning sker då med Linköpings kommuns index för löner och pris om inte kommunstyrelsen beslutar om annan uppräkning. Utgångspunkten är det fastslagna stödet enligt dessa regler i 2022 års nivå.

Linköpings kommuns stöd för varuhemsändning till vissa dagligvaruhandlare har varit i enlighet med förordning (2000:284) om stöd till kommersiell service. Nuvarande regler för varuhemsändning reviderades senaste gången 2020.

Stödet har hittills finansierats till 50 procent av kommunen och till 50 procent av staten. Den statliga delen tillförs via stöd som hanteras av Region Östergötland.

De senaste åren har trenden bland de östgötska kommunerna alltmer varit att gå ifrån denna typ av stöd. För närvarande, inkluderat Linköpings kommun, är det 5 av 13 östgötska kommuner som har kvar stödet till varuhemsändning.

I det nya regionala serviceprogrammet framhävs investeringsbidrag till servicepunkter som det primära sättet att stärka befintlig service, utöka och utveckla service med utgångspunkt från befintlig service samt stötta nyetablering av service i nya geografier.

Ett annat verktyg som lyfts fram i det regionala serviceprogrammet är närtrafiken. Regionen har säkerställt hållplatser vid prioriterade servicenoder för att möjliggöra lokala serviceresor till dagligvarubutiker där linjelagd kollektivtrafik saknas.

Upplägget med varuhemsändning har varit som så att dagligvarubutiker som uppfyller kraven och villkoren för varuhemsändning och som servar invånare i de prioriterade noderna eller i andra områden på landsbygden där det saknas en dagligvarubutik har kunnat teckna en överenskommelse om "åtaganden vid varuhemsändning" med kommunen. Om kommunen önskar säga upp överenskommelsen gäller sex månaders uppsägningstid. För att avskaffandet av stödet ska få full effekt så fort som möjligt är det därför nödvändigt att både besluta om avskaffande av stödet och säga upp samtliga överenskommelser med de berörda handlarna.

Den föreslagna ökningen av det maximala stödet för servicetjänst 1 enligt reglerna för kommunalt stöd till prioriterade servicenoder möjliggör i ännu större grad för servicepunkterna att investera i sådant som stärker, utökar och utvecklar befintlig service.

Införandet av servicetjänst 4 utökar serviceutbudet i noderna och med det stärks servicenodernas strategiska roll.

Ekonomiska konsekvenser

Ökning av maxbeloppen till prioriterade servicenoder hanteras genom omfördelning inom befintlig ram.

Kommunala mål

Ökad trygghet, säkerhet och minskad segregation

Ett växande Linköping med ett starkt näringsliv och fler i jobb

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Revideringen av regler för stöd till prioriterade servicenoder samt avskaffandet av varuhemsändningsbidraget bedöms inte påverka kvinnor och män på olika sätt.

Samråd

Samråd har skett med Juridikenheten som tillstyrker förslaget till beslut.

Uppföljning och utvärdering

Reglerna ska följas upp och aktualitetsprövas en gång varje mandatperiod, eller vid behov.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Klicka här för att ange text.

Beslutet skickas till:
Kommunkansliet (styrdokument)